

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 10. februára 2022*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Platnosť – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Právomoc rozhodovať o návrhu na rozvod – Článok 18 ZFEÚ – Nariadenie (ES) č. 2201/2003 – Článok 3 ods. 1 písm. a) piata a šiesta zarážka – Rozdiel medzi dobami pobytu vyžadovanými na určenie príslušného súdu – Rozlišovanie medzi rezidentom, štátnym príslušníkom členského štátu súdu, na ktorý bol podaný návrh, a rezidentom, ktorý nie je štátnym príslušníkom tohto štátu – Diskriminácia na základe štátnej príslušnosti – Neexistencia“

Vo veci C-522/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) z 29. septembra 2020 a doručený Súdnemu dvoru 19. októbra 2020, ktorý súvisí s konaním:

OE

proti

VY,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, vykonávajúca funkciu predsedu tretej komory, sudcovia J. Passer, F. Biltgen, L. S. Rossi (spravodajkyňa) a N. Wahl,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Balta a T. Haas, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Wasmeier a M. Wilderspin, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka platnosti článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážky nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 2003, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243), ako aj dôsledkov, ktoré môžu vyplývať z prípadnej neplatnosti tohto ustanovenia.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi OE a jeho manželkou VY, ktorý sa týka návrhu na zrušenie ich manželstva podaného na rakúske súdy.

Právny rámec

- 3 Podľa odôvodnenia 12 nariadenia Rady (ES) č. 1347/2000 z 29. mája 2000 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností k spoločným deťom manželov (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/001, s. 209), ktoré bolo s účinnosťou od 1. marca 2005 zrušené nariadením č. 2201/2003:

„Kritériá právomoci potvrdené týmto nariadením sú založené na zásade, že musí existovať reálna väzba medzi zainteresovaným účastníkom a členským štátom uplatňujúcim právomoc; rozhodnutie zahrnúť určité kritériá] zodpovedá skutočnosti, že tieto existujú v právnych systémoch rôznych štátov a ostatné členské štáty ich akceptujú.“

- 4 Podľa odôvodnenia 1 nariadenia č. 2201/2003:

„Európske spoločenstvo si stanovilo za cieľ vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb. Na tento účel spoločenstvo musí prijať, okrem iného, opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré sú potrebné pre správne fungovanie vnútorného trhu.“

- 5 Článok 1 tohto nariadenia, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na:

- a) rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva;

...“

- 6 Článok 3 uvedeného nariadenia, nazvaný „Všeobecná právomoc“, stanovuje:

„1. Vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc súdy členského štátu

- a) na ktorého území:

- majú manželia obvyklý pobyt, alebo

- manželia mali naposledy obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva, alebo
- má odporca obvyklý pobyt, alebo
- v prípade spoločnej žiadosti, má niektorý z manželov obvyklý pobyt, alebo
- má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej jeden rok bezprostredne pred podaním návrhu, alebo
- má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej šesť mesiacov bezprostredne pred podaním návrhu a je buď štátnym príslušníkom tohto členského štátu alebo v prípade Veľkej Británie a Írska má tam ‚domicil‘;

b) ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, ak tam majú obaja manželia ‚domicil‘.

2. Na účely tohto nariadenia má ‚domicil‘ rovnaký význam, aký má v právnych poriadkoch Veľkej Británie a Írska.“

7 Článok 6 tohto nariadenia s názvom „Výlučná povaha súdnej právomoci podľa článkov 3, 4 a 5“ stanovuje:

„Manžela, ktorý

a) má obvyklý pobyt na území členského štátu; alebo

b) je štátnym príslušníkom členského štátu alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, má svoj ‚domicil‘ na území jedného z týchto členských štátov,

možno žalovať v inom členskom štáte iba v súlade s článkami 3, 4 a 5.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 Dňa 9. novembra 2011 OE, taliansky štátny príslušník, a VY, nemecká štátna príslušníčka, uzavreli manželstvo v Dubline (Írsko).
- 9 Podľa informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom OE v máji 2018 opustil spoločné obvyklé bydlisko páru nachádzajúce sa v Írsku a od augusta 2019 žije v Rakúsku.
- 10 OE 28. februára 2020, teda po období pobytu v Rakúsku dlhšom ako šesť mesiacov, podal na Bezirksgericht Döbling (Okresný súd Döbling, Rakúsko) návrh na zrušenie svojho manželstva s VY.
- 11 OE tvrdí, že štátny príslušník iného členského štátu, ako je štát sídla súdu, má právo, aby sa po tom, čo mal pobyt na jeho území len v trvaní šesť mesiacov bezprostredne pred podaním svojho návrhu na rozvod, dovoľával – vzhľadom na dodržiavanie zásady zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti – právomoci súdov uvedeného členského štátu, a to na základe článku 3 ods. 1

- písm. a) šiestej zarážky nariadenia č. 2201/2003, čo by viedlo k vylúčeniu uplatnenia piatej zarážky tohto ustanovenia, ktorá vyžaduje trvanie pobytu aspoň jeden rok bezprostredne pred podaním tohto návrhu.
- 12 Rozhodnutím z 20. apríla 2020 Bezirksgericht Döbling (Okresný súd Döbling) zamietol návrh OE, keďže usúdil, že nemá právomoc o ňom rozhodovať. Podľa tohto súdu je cieľom rozlišovania na základe štátnej príslušnosti upraveného v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej a šiestej zarážky nariadenia č. 2201/2003 zabrániť tomu, aby navrhovateľ účelovým konaním dosiahol uznanie právomoci súdov niektorého členského štátu.
 - 13 Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Krajinský súd pre občianskoprávne spory Viedeň, Rakúsko), ktorý rozhodoval o odvolaní, uznesením z 29. júna 2020 potvrdil rozhodnutie Bezirksgericht Döbling (Okresný súd Döbling).
 - 14 OE podal proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok *Revision* na vnútroštátny súd Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko).
 - 15 Vnútroštátny súd uvádza, že rozlišovanie podľa trvania skutočného pobytu dotknutej osoby stanovené v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej a šiestej zarážke nariadenia č. 2201/2003 je založené výlučne na kritériu štátnej príslušnosti. Pripomína, že existujú osoby, ktoré sa narodili a vyrastali v niektorom členskom štáte bez toho, aby mali jeho štátnu príslušnosť, pričom usudzuje, že z tohto kritéria nevyplýva dostatočne relevantný rozdiel, pokiaľ ide o integráciu dotknutej osoby a jej blízky vzťah k dotknutému členskému štátu. Má preto pochybnosti o zlučiteľnosti rozdielného zaobchádzania vyplývajúceho z týchto ustanovení nariadenia č. 2201/2003 so zásadou zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakotvenou v článku 18 ZFEÚ.
 - 16 Okrem toho sa vnútroštátny súd za predpokladu, že by toto rozdielne zaobchádzanie bolo v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie, pýta na právne dôsledky, ktoré z toho treba vyvodiť vo veci, akou je vec sama.
 - 17 Za týchto podmienok Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Je článok 3 [ods. 1] písm. a) šiesta zarážka nariadenia č. [2201/2003] v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie zakotvenou v článku 18 ZFEÚ z dôvodu, že ako predpoklad vzniku právomoci súdu štátu pobytu upravuje v závislosti od štátnej príslušnosti navrhovateľa kratšiu dobu pobytu tohto navrhovateľa, ako je doba pobytu upravená v článku 3 [ods. 1] písm. a) piatej zarážke tohto nariadenia?
 2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Vedie takéto porušenie zásady zákazu diskriminácie k tomu, že podľa všeobecného pravidla uvedeného v článku 3 [ods. 1] písm. a) piatej zarážke nariadenia č. [2201/2003] sa od všetkých navrhovateľov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť vyžaduje na to, aby sa mohli dovolávať právomoci súdu miesta pobytu, doba pobytu dvanásť mesiacov, alebo treba pri všetkých navrhovateľoch vychádzať z podmienky doby pobytu šesť mesiacov?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 18 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či zásada zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakotvená v článku 18 ZFEÚ bráni tomu, aby právomoc súdu členského štátu pobytu, ako je upravená v článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážke nariadenia č. 2201/2003, bola podmienená minimálnou dobou pobytu navrhovateľa bezprostredne pred podaním jeho návrhu, ktorá je o šesť mesiacov kratšia ako doba upravená v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej zarážke tohto nariadenia, a to z dôvodu, že dotknutá osoba je štátnym príslušníkom tohto členského štátu.
- 19 Podľa ustálenej judikatúry zásada zákazu diskriminácie alebo rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a aby sa s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri najmä rozsudky zo 17. decembra 2020, Centraal Israëlitisch Consistorie van België a i., C-336/19, EU:C:2020:1031, bod 85, ako aj z 25. marca 2021, Alvarez y Bejarano a i./Komisia, C-517/19 P a C-518/19 P, EU:C:2021:240, body 52 a 64).
- 20 Porovnateľná povaha rozdielných situácií sa posudzuje so zreteľom na všetky prvky, ktoré tieto situácie charakterizujú. Tieto prvky treba určiť a posúdiť najmä vzhľadom na predmet a cieľ aktu Únie, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Okrem toho treba zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej patrí predmetný akt (pozri najmä rozsudky zo 6. júna 2019, P. M. a i., C-264/18, EU:C:2019:472, bod 29 a citovanú judikatúru, ako aj z 19. decembra 2019, HK/Komisia, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, bod 67).
- 21 Súdny dvor ďalej v súvislosti so súdnym preskúmaním dodržiavania zásady rovnosti zaobchádzania normotvorcom Únie rozhodol, že normotvorca Únie má v rámci výkonu právomocí, ktorými disponuje, širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ zasahuje do oblasti zahŕňajúcej rozhodnutia politickej, ekonomickej a sociálnej povahy a pokiaľ má vykonať komplexné posúdenia a hodnotenia. Zákonnosť takéhoto opatrenia tak môže ovplyvniť len zjavná neprimeranosť opatrenia prijatého v tejto oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušné inštitúcie chcú sledovať (pozri najmä rozsudok zo 6. júna 2019, P. M. a i., C-264/18, EU:C:2019:472, bod 26).
- 22 Podľa tejto judikatúry je však normotvorca Únie napriek tomu, že disponuje takouto právomocou, povinný zakladať svoj výber na objektívnych a primeraných kritériách vo vzťahu k cieľu sledovanému predmetnou právnou úpravou (rozsudok zo 6. júna 2019, P. M. a i., C-264/18, EU:C:2019:472, bod 27).
- 23 Práve s prihliadnutím na zásady pripomenuté vyššie treba overiť, či najmä vzhľadom na cieľ sledovaný pravidlami právomoci stanovenými v článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 2201/2003 sa navrhovateľ, akým je OE, ktorý má obvyklý pobyt na území iného členského štátu, než je štát jeho štátnej príslušnosti, a ktorý podáva návrh na začatie konania o zrušenie manželského zväzku na súdoch tohto členského štátu, nachádza v situácii, ktorá nie je porovnateľná so situáciou navrhovateľa, štátneho príslušníka tohto členského štátu, takže skutočnosť, že sa od prvého z nich vyžaduje, aby pred tým, ako bude môcť podať svoj návrh, mal na území toho istého členského štátu dlhšiu dobu pobytu, nie je v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie.

- 24 Nariadenie č. 2201/2003 podľa svojho odôvodnenia 1 prispieva k vytvoreniu priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb. Na tento účel toto nariadenie v kapitolách II a III okrem iného stanovuje pravidlá upravujúce právomoc, ako aj uznávanie a výkon rozsudkov vo veciach zrušenia manželských zväzkov, pričom tieto pravidlá majú za cieľ zaručiť právnu istotu [rozsudok z 25. novembra 2021, IB (Obvyklý pobyt manžela – Rozvod), C-289/20, EU:C:2021:955, bod 31 a citovaná judikatúra].
- 25 V tomto kontexte článok 3 uvedeného nariadenia, ktorý patrí do jeho kapitoly II, stanovuje všeobecné kritériá právomoci vo veciach rozvodu, rozluky a anulovania manželstva. Tieto objektívne, alternatívne a výlučné kritériá zodpovedajú potrebe právnej úpravy prispôbenej osobitným potrebám sporov v oblasti zrušenia manželského zväzku [rozsudok z 25. novembra 2021, IB (Obvyklý pobyt manžela – Rozvod), C-289/20, EU:C:2021:955, bod 32 a citovaná judikatúra].
- 26 V tejto súvislosti síce článok 3 ods. 1 písm. a) prvá až štvrtá zarážka nariadenia č. 2201/2003 výslovne odkazuje na kritériá obvyklého pobytu manželov a obvyklého pobytu odporcu, článok 3 ods. 1 písm. a) piata zarážka, ako aj článok 3 ods. 1 písm. a) šiesta zarážka tohto nariadenia však umožňujú uplatnenie pravidla právomoci *forum actoris* [rozsudok z 25. novembra 2021, IB (Obvyklý pobyt manžela – Rozvod), C-289/20, EU:C:2021:955, bod 33 a citovaná judikatúra].
- 27 Tieto ustanovenia uvedené ako posledné totiž za určitých podmienok priznávajú súdom členského štátu, na ktorého území sa nachádza obvyklý pobyt navrhovateľa, právomoc rozhodnúť o zrušení dotknutého manželského zväzku.
- 28 Článok 3 ods. 1 písm. a) piata zarážka uvedeného nariadenia tak priznáva takúto právomoc v prípade, ak tam mal navrhovateľ pobyt najmenej jeden rok bezprostredne pred podaním tohto návrhu, zatiaľ čo článok 3 ods. 1 písm. a) šiesta zarážka toho istého nariadenia obmedzuje dobu pobytu navrhovateľa na šesť mesiacov bezprostredne pred podaním jeho návrhu v prípade, že je štátnym príslušníkom dotknutého členského štátu (rozsudok z 13. októbra 2016, Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, bod 42).
- 29 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pravidlá právomoci stanovené v článku 3 nariadenia č. 2201/2003, vrátane tých, ktoré sú upravené v odseku 1 písm. a) piatej a šiestej zarážke tohto článku, sledujú zabezpečenie rovnováhy medzi na jednej strane mobilitou osôb vo vnútri Európskej únie, najmä ochranou práv jedného z manželov, ktorý po manželskej kríze opustil členský štát spoločného pobytu, a na druhej strane právnu istotou, najmä právnu istotou druhého z manželov, a to prostredníctvom zaručenia existencie skutočnej väzby medzi navrhovateľom a členským štátom, ktorého súdy majú právomoc rozhodnúť o zrušení dotknutého manželského zväzku [pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. októbra 2016, Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, body 33, 49 a 50, ako aj z 25. novembra 2021, IB (Obvyklý pobyt manžela – Rozvod), C-289/20, EU:C:2021:955, body 35, 44 a 56].
- 30 Z hľadiska cieľa, ktorým je zabezpečiť existenciu skutočnej väzby s členským štátom, ktorého súdy vykonávajú túto právomoc, sa však navrhovateľ, štátny príslušník tohto členského štátu, ktorý z dôvodu manželskej krízy opustí spoločný obvyklý pobyt páru a rozhodne sa vrátiť do svojej krajiny pôvodu, v zásade nenachádza v situácii porovnateľnej so situáciou navrhovateľa, ktorý nemá štátnu príslušnosť uvedeného členského štátu a presťahuje sa doň po takejto kríze.

- 31 V prvej situácii síce štátna príslušnosť jedného z uvedených manželov nepostačuje na účely určenia, či sú splnené kritériá článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážky nariadenia č. 2201/2003, no jeho väzbu s dotknutým členským štátom je už možné posúdiť vzhľadom na to, že je štátnym príslušníkom tohto členského štátu a že s týmto štátom nutne udržiava inštitucionálne a právne väzby, ako aj vo všeobecnosti kultúrne, jazykové, sociálne, rodinné alebo majetkové väzby. Takáto spájajúca väzba teda už môže prispieť k určeniu skutočnej väzby, ktorá musí navrhovateľa zjednotiť s členským štátom, ktorého súdy vykonávajú uvedenú právomoc.
- 32 Toto posúdenie podporujú úvahy uvedené v bode 32 dôvodovej správy, ktorú vypracovala pani Borrás a ktorá sa týkala Dohovoru o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach, tzv. „dohovor Brusel II“ [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 221, 1998, s. 1), ktorý inšpiroval znenie nariadenia č. 2201/2003. Podľa týchto úvah totiž kritérium štátnej príslušnosti, ktoré je teraz uvedené v článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážke nariadenia č. 2201/2003, „zaručuje, že spájajúca väzba s dotknutým členským štátom už existuje“.
- 33 To isté vo všeobecnosti neplatí v prípade jedného z manželov, ktorý sa po manželskej kríze rozhodne presťahovať do členského štátu, ktorého nie je štátnym príslušníkom. Táto osoba totiž pred uzavretím manželstva v najčastejších prípadoch nikdy neudržiavala s týmto členským štátom obdobné väzby, ako sú väzby štátneho príslušníka uvedeného členského štátu. Intenzitu spájajúcej väzby medzi navrhovateľom a členským štátom, ktorého súdy vykonávajú právomoc rozhodovať o zrušení dotknutého manželského zväzku, možno preto primerane určiť s pomocou iných faktorov, akými sú v tomto prípade požiadavka dostatočne dlhého – aspoň jednoročného – pobytu navrhovateľa na území tohto členského štátu bezprostredne pred podaním jeho žiadosti.
- 34 Okrem toho rozdiel týkajúci sa minimálnej doby skutočného pobytu navrhovateľa na území členského štátu, ktorého súdy vykonávajú túto právomoc, bezprostredne pred podaním jeho návrhu, podľa toho, či je navrhovateľ štátnym príslušníkom tohto členského štátu, spočíva v objektívnom prvku, ktorý je nutne známy manželovi/manželke navrhovateľa, konkrétne štátnej príslušnosti jeho manžela/manželky.
- 35 V tejto súvislosti od okamihu, keď jeden z manželov z dôvodu manželskej krízy opustí obvyklé bydlisko páru a vráti sa na územie členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, aby si tam zriadil svoje nové obvyklé bydlisko, druhý z manželov môže očakávať, že návrh na zrušenie manželského zväzku bude prípadne podaný na súdy tohto členského štátu.
- 36 Keďže rešpektovanie právnej istoty tohto druhého z manželov je prinajmenšom čiastočne zaručené inštitucionálnou a právnou väzbou, ktorú predstavuje štátna príslušnosť jeho manžela/manželky voči členskému štátu, ktorého súdy vykonávajú právomoc rozhodovať o zrušení dotknutého manželského zväzku, nie je zjavne neprimerané, aby normotvorca Únie zohľadnil takúto väzbu pri určení doby skutočného pobytu vyžadovanej od navrhovateľa na území tohto členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, keďže tá istá väzba odlišuje situáciu tohto navrhovateľa od situácie navrhovateľa, ktorý nemá štátnu príslušnosť dotknutého členského štátu.
- 37 Je pravda, že rozlišovanie normotvorcu Únie v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej a šiestej zarážky nariadenia č. 2201/2003 spočíva v predpoklade, že štátny príslušník bude mať v zásade užšie väzby so svojou krajinou pôvodu ako osoba, ktorá nie je štátnym príslušníkom dotknutého štátu.

- 38 Vzhľadom na cieľ zabezpečiť existenciu skutočnej spájajúcej väzby medzi navrhovateľom a členským štátom, ktorého súdy vykonávajú právomoc rozhodovať o zrušení dotknutého manželského zväzku, však nemožno spochybňovať objektívnu povahu kritéria založeného na štátnej príslušnosti navrhovateľa stanoveného v článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážke nariadenia č. 2201/2003 bez toho, aby bola spochybnená voľná úvaha normotvorcu Únie, z ktorej vychádzal pri prijatí tohto kritéria.
- 39 Okrem toho Súdny dvor tiež pripustil, pokiaľ ide o kritérium založené na štátnej príslušnosti dotknutej osoby, že hoci v okrajových situáciách musia zo zavedenia všeobecnej a abstraktnej právnej úpravy vyplývať občasné nevýhody, normotvorcovi Únie nemožno vytýkať, že použil kategorizáciu, pokiaľ nie je vo svojej podstate diskriminačná vo vzťahu k cieľu, ktorý sleduje (pozri analogicky rozsudky zo 16. októbra 1980, Hochstrass/Súdny dvor, 147/79, EU:C:1980:238, bod 14, a z 15. apríla 2010, Gualtieri/Commission, C-485/08 P, EU:C:2010:188, bod 81).
- 40 V tomto prípade nemožno vytýkať normotvorcovi Únie, že sa v súvislosti s uplatnením pravidla právomoci *forum actoris* čiastočne opiera o kritérium štátnej príslušnosti navrhovateľa s cieľom uľahčiť určenie skutočnej spájajúcej väzby s členským štátom, ktorého súdy vykonávajú právomoc rozhodovať o zrušení dotknutého manželského zväzku, pričom prípustnosť návrhu na zrušenie manželského zväzku navrhovateľa, ktorý je štátnym príslušníkom tohto členského štátu, podmienil splnením kratšej predchádzajúcej doby pobytu, ako je doba pobytu vyžadovaná od navrhovateľa, ktorý nie je štátnym príslušníkom uvedeného členského štátu.
- 41 Z toho vyplýva, že vzhľadom na cieľ zabezpečiť existenciu skutočnej spájajúcej väzby medzi navrhovateľom a členským štátom, ktorého súdy vykonávajú právomoc rozhodovať o zrušení dotknutého manželského zväzku, rozlišovanie normotvorcu Únie na základe kritéria štátnej príslušnosti navrhovateľa upravené v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej a šiestej zarážke nariadenia č. 2201/2003 nepredstavuje rozdielne zaobchádzanie založené na štátnej príslušnosti, ktoré článok 18 ZFEÚ zakazuje.
- 42 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať, že zásada zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakotvená v článku 18 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby právomoc súdov členského štátu, na území ktorého má navrhovateľ obvyklý pobyt, ako je upravený v článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážke nariadenia č. 2201/2003, bola podmienená minimálnou dobou pobytu navrhovateľa bezprostredne pred podaním jeho návrhu, ktorá je o šesť mesiacov kratšia ako doba pobytu upravená v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej zarážke tohto nariadenia, a to z dôvodu, že dotknutá osoba je štátnym príslušníkom tohto členského štátu.

O druhej otázke

- 43 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné skúmať druhú otázku.

O trovách

- 44 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Zásada zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakotvená v článku 18 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby právomoc súdov členského štátu, na území ktorého má navrhovateľ obvyklý pobyt, ako je upravený v článku 3 ods. 1 písm. a) šiestej zarážke nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, bola podmienená minimálnou dobou pobytu navrhovateľa bezprostredne pred podaním jeho návrhu, ktorá je o šesť mesiacov kratšia ako doba pobytu upravená v článku 3 ods. 1 písm. a) piatej zarážke tohto nariadenia, a to z dôvodu, že dotknutá osoba je štátnym príslušníkom tohto členského štátu.

Podpisy